

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe un an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU XLVIII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrieri nefrancați nu se primează. — Manuscripte nu se retrămit.

Nr. 170.

Joi 1 (13) Augustu.

1885.

Brașov, 31 Iuliu (12 Augustu) 1885.

În presăra întrevederii dela Gastein organul cancelarului german „Norddeutsche allg. Ztg.“ a găsit de cuviință a dăscăli puțin și pe demonstrații dela Dresda. Numita fôia a vorbit de „uneltiri neleale“ ale unor țiare din Germania și a condamnată nisuințele ce au de scop „a pune pe Germanii Austriei sub patronagiul Germaniei.“

Este claru ce tendință a urmăritu articolulu din „Nord-allg.-Ztg.“ În fața înoitei întrevederi la Gastein și în ajunulu visitei ministrului de externe Kalnoky la Varzin, principele Bismarck a voit să dea aliaților săi dela Viena o probă de lealitate și de aceea a slobozitu o „dușă rece“ și asupra foilor pangermane.

Nu scimă decât limbagiulu organului berlinesu a avut efectulu de-a convinge pe cei din Viena despre această lealitate, vedemă însă că politicilor din Peșta le-a causatu o nespasă bucură, deși s'a feritu „Nord-allg.-Ztg.“ d'a vorbi și despre laturea ungerescă a demonstrațiilor dela Dresda.

Bismarck declară din nou că ține multu la amicitia și la alianța cu Austro-Ungaria și Ungurii se pot bucura, pentru că unu Unguru (comitele Andrassy) a stăruitu mai ântău pentru încheierea acestei alianțe și acum totu unu Unguru de origine (comitele Kálnoky) merge a treia ôra la Varzin spre a cimentă din nou legătura pte chiaru prin vr'unu zollverein germano-austro-ungaru.

Atătu în Austro-Ungaria cât și în Germania nu se așteptă ca conferința dela Varzin dintre Bismarck și Kalnoky se schimbe în vr'unu modu esențialu situaținea Europei, dêr se speră că se va stabili o înțelegere asupra unui punctu principalu, și anume asupra relațiilor economice-comerciale dintre cele două state. De stabilirea baseloră unei uniuni vamale nu pte fi vorba încă deôrece se opun în cale pedeci: diferința valutei, a sistemului de dări, a monopolurilor precum și alte multe întocmiri, dêr cea mai mare pedecă este sistemulu vamalu protecționistu susținutu de cancelarulu germanu.

Închiderea hermetică a stateloră are consecințe fatale, și unu tractatu de tarifuri între Austro-Ungaria și Germania încă nu se pte încheia, de ôrece tractatul de pace din Frankfurt a acordatu Franciei favorisarea cea mai mare și apoi cum s'ar puté — dicitu foile vienese — ca Franca să se bucure, în casulu unei reuniuni, de acelu favoru ca Austria aliata?

Cu tôte acestea se crede, că cei doi cancelari se vor încercă la Varzin să afe unu espedientu în această privință. De se vor puté séu nu înlătură greutățile se va vedé după întôrcerea contelui Kalnoky; atăta se scie că o uniune vamală între Austro-Ungaria și Germania va provocă formarea unei contra-uniuni între statele, car se vor vedé lovite în comerçiu lor, și deci acestu planu pte că nu se va esecută.

Deocamdată se asigură că s'a recunoscutu de amândoi aliații, că e necesaru să se pună capetu războiului vamalu, deôrece prin sporiri vamale, prin retorsiune și represalii în contra stateloră străine nu se vindecă relele economice. Fa-

vorisarea comerçiuului internaționalu între tôte statele este o necesitate economică.

Afară de cestiunea vamală mai este și viitoru întrevedere dintre împêratulu Austriei și țarulu, care se vede că va forma obiectulu sfătuirilor dela Varzin. Caracteristică este scirea, ce se colporteză tocmai acum de câtră foile inspirate, că pe lângă monarchii Austro-Ungariei și Rusiei va asistă la întrevedere din Kremsier și prințulu de corônă alu Germaniei. În legătură cu acêsta scire se anunță că ministrulu rusescu Giers va conferi și elu la rândulu séu cu Kalnoky séu cu Bismarck, séu cu amândoi.

Întrevedere din Kremsier nu va fi așadêr decâtu o continuare a întrevederii dela Skierniewice. Austro-Ungaria este din nou multu pețită și îmbrățisată de câtră prietenii dela nordu. Avemă să ne așteptămă ôre la vr'o nouă acțiune asemenea celei dela 1877/8?

Ovreii în România.

D. Dumitru Brătianu, vechiu președinte alu consiliului de ministri, publică în „Națiunea“ de Marți următorulu articulu, semnatu de d-sa, cu privire la plângerile Ovreilor pe la Londra:

O telegramă din Londra cu data dela 7 Augustu s. n. dicitu: „Lordulu Salisbury a primitu astăzi o deputațiune de israeliți veniți să ceră intervențiunea puteriloră semnătore alu tratatului din Berlinu pentru a se pune capetu persecuțiilor, ale căroru victime aru fi Evreii în România.“ Demersulu Israeliților, despre care ne vorbește acêsta telegramă, ar fi unu lucru de o forțe mică importanță și nici ar merita să fie relevatu. Dacă este o plăcere pentru Israeliți a se tângui la Lordulu Salisbury și pentru Lordulu Salisbury a auți tânguirile lor, le urămă să-și potă procura în tôte țilele o asemenea plăcere inofensivă, dar totu de odată inutilă. În adevêr astăzi când în România, de ar mai putea fi vorba de persecuțiuni, sunt persecutați nu Evreii, ci Românii de Evreii posesori de moșii, Lordulu Salisbury, ca să potă face ceva, ca să scutescă pe Evrei de desagrementulu de a se mai lamenta ar trebui să aibă puțința de a-i opri să scôtă țipete nu numai când sunt loviți dar și când ei lovesc, séu d'a goni pe toți Evreii din România.

Precum am mai dis'o, demersulu Evreilor, despre car vorbirămă, în elu însuși nu însemneză nimic; pte avea însă o mare gravitate ceea ce urmăresc cei car au pus din nou în mișcare fără scirea lor pe Evreii din Londra. În totu casulu, acușatiunile nedrepte ale acestor religionarilor lor din România.

Israeliții de aici, fiindu că nu pot reuși a face să înțelegă pe cei din Londra că sunt mistificați și împinși înainte de o mână inamică, au, credemă, datoră și dreptulu să protesteze într'unu modu formalu și catagoricu în contra plângerilor nefundate adresate Lordulu Salisbury, și tôte lumea le va da creșmântu, căci, negreșitu, ei trebuie să cunoscă mai bine ceea ce se petrece în România și să aibă mai multă grijă de interesele lor decâtu filantropii din Londra.

Speru că nimeni nu va pune la îndoială sinceritatea părerii ce-mi permitu a emite aci. Nu sunt așa de disgrațiatu de natură, nici atătu de ignorantu încât să pot fi ispititu a urî pe cei car nu sunt de ginta și de religiunea mea. Compățimesc cu celu ce sutere și mă simțu fericitu când îi pot da o mână de ajutoru, fără a-lu întreba cine este și de unde vine.

Dumitru Brătianu.

SCRILE ȚILEI.

Camera comercială din Clușiu s'a ocupatu în ședința dela 8 Augustu n. cu reînnoirea convențiunii comerciale cu România. Camera s'a pronunțatu pentru convențiune din considerarea intereseloră speciale ale Ar-

dealului, declarându că unu războiu vamalu ar amenința cu nimicire industria acestei țeri. Chiar și 14% din produsele de esportu ale Ungariei mergu în România, și érași morile și fabricile de spirtu ale Ungariei au trebuință de grăulu și cucuruzulu din România. Camera cere delăturarea inconveniențelor din convențiunea ce expiră și unu tarifulu specialu pentru articoli industriali ai Ungariei, ca să pună capetu pagubei ce îndură din cauza convențiunei actuale industria ungară din partea celei austriace pe teritoriulu României. Camera mai doarece ca să se facă sfêșritu abuzurilor funcționarilor români de vamă, făcându-se o stilisare precisă; în schimb ea e înclinată a da cerealelor române unu tarifulu vamalu avantajosu, permițendu totodată importulu vitelor din România, sub condițiunea ca România să corêspundă cerințeloră legii sanitare pentru animale. Memorandulu cuprinde patruspredece côle tipărite.

—0—

În comuna Covasinț de lângă Arad, notarulu comunei Teodoru Popu, pe când mergea acasă cu fiulu séu séra pela 10 ôre, a fostu împușcatu dreptu în inimă rămânendu la momentu mortu. Fiulu séu, juristu în anulul alu doilea, se aruncă asupra ucigașului, îi smulse arma și luptându-se cu elu îl răni greu la gât. Ucigașulu a fostu predatu de câtră gendarmii subprefecturei din Șiria. Se dicitu că ucigașulu a comis omorul din răzbunare la însărcinarea mai multora.

—0—

Ni se comunică, că Sâmbăta trecută séra pe la 10 ôre a cădutu peste Malnaș și ținutul lui grindină de mărimea nucei. Stricaciunile sunt așa de mari, că nu se mai cunoste nici ce felu de sêmănături au fostu pe câmpu.

—0—

Têrgulu anualu ce s'a ținutu în Preșmeru la 5 și 6 Augustu n. a fostu mai multu slabu decâtu de mijlocu. Vândătorii erau destui, dar cumpărătorii puțin. S'au vândutu cu totulu 1068 vite cornute și 404 cai, adevă abia a treia parte decâtu în anulul trecut. Lipsa de bani se simte peste totu.

—0—

Visita vestiților scriitorii francesi la Budapesta dă prileju unui țiaru „patrioticu“ să scrie: „Întôrcerea inimiloră ungerescă câtră Franca e o puternică chizășă de pace; ea atêrnă, asemenea unui greu pondu, de acelu șovinismu germanu și francezu, care ar putea aduce cea mai cumplită ciocnire între cele două puternice și culte state; ea i o bunătate pentru totu pământulu. Ca martori ai sêrbătorei păcii vin prietenii noștri Francezi și aparițiunea loră ajută la asigurarea păcii lumei. În adevêr, de nu veniu Francesii în Pesta, se prăpădea pământulu.“

—0—

O espedițiune orientală, sprijinită de guvernulu din Pesta, a pornitu să facă în peninsula balcanică studii istorice, etnografice, geologice și economice. Espedițiunea va dura trei luni.

—0—

Din Panciova se scrie, că peste colonia Ciangăilor Hertelendyfalva a cădutu grindină e mărimea oului, spărgându coperișele și ferestrele caselor. Sêmănăturile din împrejurime sunt aproape totalu nimicite.

—0—

Din Deva se scrie „Tageblatt“-ului, că din cauza mulțimei pómeloră, mai mulți economi au hotărîtu să aranjeze pe la jumătatea lui Septemvre o esposițiune de alte fructe. Pe liste se va însemna și cantitatea pómeloră ce s'au vândutu de fiecare soi.

—0—

Ni se scrie din Chirileu: În 27 Iuliu v. amă avut a îndura o nenorocire ne mai pomenită pe locurile noastre; era o țu cu o căldură tropică, din când în când ridicându-se nori. Pe la 6 ôre după amêzi se ridică dela nordu-vestu unu uoră cumplitu, cu tunete și fulgere grozave, cu o fêrbere cumplită și unu zuzetă ne mai auțitu. Pre la 7 ôre unu vântu orcanu aduse după elu plôia repede, vântulu descoperea și doboră totu ce i sta în cale. Apoi urmă o grindină parte ca oulu de porumb, parte ca oulu de găină, și unele bucăți ca palma de late și cu 10—12 colțuri, care numai într'unu pătrăru de ôra

grădinile, câmpurile, cucuruzele le-au rupt, le-au sdrobit la mai multe sate: S. Margita, Chirilău, Vidrascu, Mirastău, Lerintzfalău, Luca, Irimia mare, Satul nou. In aceste din urmă au făcut mai mari stricăciuni; la Chirilău, cucuruzele au fost mai în pergă, și nu le-au rupt așa cumplit, dară ovesele nesecerate sunt nimicite, precum și fasolea, castraveții, pomele și tabacul în Irimia, Lerintzfalău, și alte sate ungueresc pre Niragiu.—T. M.

—0—

Din raportul despre gimnasiul superior gr. cat. din Beiuș pe anul 1884, edat de P. Minuț, director, vedem că în anul trecut au propus 18 profesori, au ascultat 219 școlari, s'au declarat maturi 16 din 20 octavanii. Biblioteca și colecțiunile geografice s'au înmulțit binișor. Raportul cuprinde și o lucrare a prof. Ionu Buteanu: «Câteva observări la cestiunea ortografiei».

—0—

Afacerea documentelor croate pôte avea încă remarcabile urmări. Partida pe care se sprijinea până acum guvernul se disolvă, spune „Bud. Tgbl”. Unii membri vrău să intre în opozițiune, alții să și depună mandatele și numai o mică parte stă neclintită pe lângă Banu. Purtarea acestuia în cestiunea documentelor a produs o adencă impresiune în totă țera. Chiar partizanii lui de până acum dăc, că nu i' vrednic a ocupa postul în care se află. Se crede că Banul își va cere curându dimisionarea, mai cu semnă că nici cei din Budapesta nu sunt prea mulțamiți cu elu.

—0—

»Românul scrie, că s'au început negocieri pentru a se face un tren de ocaziune dela București la Budapesta, cu un scâdământ de 50 la sută. Deja 126 de persoane au luat angajamentul d'a profita de acest tren. Trenul va pleca în Septemvre și biletele vor fi valabile 30 de zile.

—0—

Diarul din Iași »Lupta« propune o întrunire a tuturor elementelor opozițiunii din România, la București ori la Iași. Întrunirea să se ocupe cu cestiunile economice și financiare ale țerei.

—0—

Pentru ocuparea unui post vacant de instilutor la școla elementară de copii germană-evangelică din București au petiționat 82 de persoane, și anume 61 din Germania, 4 din România, 14 din Ardeal și câte 1 din Elveția, Rusia și Anglia.

—0—

† O știre tristă ne aducă diarele din România. Alexandru Crețescu, distinsul și demnul prim-președinte al Inaltei Curți de Casațiune, a încetat din viață Dumnică, 23 Iuliu. Alexandru Crețescu a fost totă viața lui un om de onore. Ridicat prin meritele sale până la cea mai înaltă treptă a ierarhiei judecătorești, elu s'a mântinut aci cu demnitate. Impovărat de 62 de ani, elu n'a pregetat nici odată ași face datoria; colegii și subalternii săi dela Inalta Curte de Casațiune ilu avéu de model în acesta.

Aplicarea legii despre egala îndreptățire.

Din centrul Ardélului, Iuliu 1885.

În Ungaria în timpul mai recentu a devenit proverbială dăcerea, că *legea s'a făcutu ca să nu fie aplicată*. Cu deosebire se dăc această despre legea de egala îndreptățire a naționalităților.

Cu tôte acestea nu arareori auși provocându-se bărbați de stat de ai Ungariei la liberalismul consti-

tuțiunii maghiare, carele nu ar fi să și afle părechia în lume.

Recunoscem atăta și noi, că constituțiunea ungară este liberă, însă liberalismul constituțiunii ungare nu se estinde și asupra celorlalte națiuni, cări compun statul ungaru. Căci deși sunt legi, cări regulă referințele între națiunea guvernantă maghiară și națiunile nemaghiare, acele sunt numai legi scrise pe hărtia și nepuse în aplicare în cea mai mare parte a lor.

Vom servi cu câteva specimene de legi ce dăc acele și ce ne răspund guvernării, când cerem să se pună în aplicare legea:

Articolul de lege XXXVIII ex 1868, carele tractă despre instrucțiune, în cap. II § 10, dăc: »Institute publice de învățământ în modul prescriș de lege pot ridica și pot susține confesiunile existente în patriă, societățile și singuracii, comunele și statul.» *Așa sună legea.* Când însă confesiunea gr. orientală română a cerut încuviințarea ridicării unui gimnasiu românesc în Caransebeș, ministrul a răspuns că nu se pôte. *Așa se aplică legea.*

Cătu de ilusoriu este § 1 articolul de lege XLIII ex 1868, carele asigură și de nou garantă egala îndreptățire a tuturor concetățenilor din Ungaria și Ardélu, se pôte vedé și din acea împrejurare, că guvernării nu voiesc să se scie nimica de regularea dreptului reprezentativ și aducerea aceleiași legi uniforme și pentru concetățenii din Ardélu, care domnesce în Ungaria propriu dăc în acestu respect. § 3 art. de lege XLIII din 1868 dăc aceste: Concetățenii Ungariei din părțile ardelen până la altă îngrijire a legislativei se vor reprezenta în dieta țerei pe basa legilor votate în dieta maghiară dela Clușiu în 1848, și anume pe basa art. II ex 1884 a dietei clușiane.

Națiunile nemaghiare se simt nedreptățite prin această lege de reprezentare, căci pe basa acestei legi le este imposibilă reprezentarea în legislativă. Cu deosebire noi Românii, cări în Ardélu suntem elementul cel mai preponderant ne simțim atătu de nedreptățit în acestu respect, încăt mai bine observăm o ținută pasivă față cu legislativa țerei, decât să ne amestecăm în lupta electorală până când se susține această lege provizoriă. Căci în una și aceeași țera trebuie să liă una și aceeași lege, una și aceeași libertate, unul și același drept; cu tôte aceste guvernării Ungariei nu voiesc a scé de acesta, ci răspund că nu vor sacrifica ei elementul maghiaru din Ardélu de dragul Românilor și alu Sașilor. *Și acesta este egala îndreptățire!*

Dar legislativa Ungariei din anul 1868 a venit în contradicere cu sine însăși. Căci pre când în § 1 art de lege XLIII din anul 1868 asigură egala îndreptățire a națiunilor conlocuitoare în statul ungaru, pre atunci articolul de lege XLIV din 1868 în introducerea sa vorbesce de o națiune maghiară unitară nedivisibilă în statul ungaru (oszthatlan egységes magyar nemzet) și încungiuă cu privilegie limba națiunii maghiare în prejudiciul celorlalte limbi din patriă, decretându de limbă oficiosă a statului limba maghiară.

Ce este dreptu dispozițiunile §§-ilor următori din acestu articol de lege tindu a da orecare drept și a regula folosirea limbei proprie națiunilor nemaghiare. Dar se scie unde a ajuns șovinismul persónelor oficiose în timpul mai din urmă cu aplicarea legii.

Mai vartosu dispozițiunile § 26 din articolul de lege 43 ex 1868 nu sunt respectate de guvernării în ceea ce privesce națiunile nemaghiare din Ungaria. Pentru

importanta lui lăsam să se urmeze aici acestu și în totă estensiunea lui.

»Precum a stat și până aci în dreptul fiecărui cetățen alu patriei de orecare naționalitate ar fi, precum și orecări comune, biserică, comunități bisericesci, așa și de aici înainte îi stă în dreptu a ridica cu puterile proprie séu prin asociare institute inferioare, medii și superioare de învățământ. Spre acestu scop și pentru promovarea și desvoltarea limbei, artelor, sciinței, economiei, meserilor și a comerului, singuracii îi ai patriei pot forma societăți și reuniuni pentru ridicarea de institute sub asupiciile legali ale statului, își pot face statute, pot lucra în înțelesul regulor aprobate de guvernul statului, pot aduna fond de bani și acela sub supraveghiarea statului ilu pot întrebuința spre scopuri naționale legale.

Frumosu sună și acestu și ca și mulți alții și cétindu-lu cineva, carele nu scie trista aplicare a lor ar trebui să esclame: »Fericiti cetățeni, cări compuneți statul Ungaru!» Vom aminti însă numai un exemplu spre a aréta cu ce cumpănă se măsură dreptatea în Ungaria. Românii au voit să înființeze o societate cu numele »Opinca,« alu cărei scop după statute era cultivarea simțământului național în societatea românescă. Susțernându-se însă statutele ministrului de interne spre aprobare, aceste fură respinse de ministrul respectiv. În același timp ministrul întări statutele »societății de cultură maghiară ardelenă,« carea după statutele ei își estinde activitatea asupra altor popore și nu se mărginesce la națiunea maghiară. *Nouă dovadă de egala îndreptățire.*

Să mai amintim ce dăc § 27 din același articol de lege. §. 27 regulă umplerea oficiilor în stat. Accentuă, că capacitatea personală va fi îndreptariul spre acesta și că nu se pôte face deosebire de naționalitate pentru ridicarea în ori care oficiu de stat existent în țera, séu pentru ori și care demnitate. Ba încă dăc că se va îngiji guvernul, ca să se aplice din deosebitele națiuni nemaghiare persoane cu cunoscință perfectă a limbilor patriei în dirigitoriele de juși ai țerei și cu deosebire în cele de șpani (prefecți).

Întru cătu se respectă acestu § ũ, vorbesc starea factică actuală. Noi Românii nu avem nici un șpan din sângele nostru, avem doi vice-comiți în totu regatul ungaru, un singur președinte de tribunal, călva juși la tabla regescă și la curia.

După tôte aceste, orice om nepreocupat va recunosc, că în Ungaria legea de egală îndreptățire este făcută numai pentru a seduce cu ea opiniunea publică a Europei. Constituțiunea ungară se laudă cu legea de egală îndreptățire, ea este numai pe hărtia, ér în pracs, în realitate egala îndreptățire în Ungaria nu esistă.—I.

Prin ce se ruinează poporul?

Din Câmpia, Iuliu 1885.

I.

Intelința și moralitatea, precum și esintința unui popor e strinsu legată de starea lui materială, așa cătu fără de acesta putem dăc că e desperată ori ce nisuință de înaintare. Miseria poporului nostru și decădinta lui materială e isvorul nenumăratelor rele ce le suferă națiunea română, și tocmai pentru aceea trebuie să fim cu o atențiune deosebită și să conlucram din tôte puterile pentru înaintarea stărei materiale a acestui popor, trebuie să cercăm cari sunt cauzele ruinării și decădintei lui materiale, ce remedii s'ar puté luă pentru es-

FOILETONU.

Migrațiunea plantelor.

Natura ne înfățișă cel mai mareș spectaculu întru aflarea mijlocelor spre a acoperi cu vegetațiune totă suprafața globului. Într'unu locu ea încredință această operă imensei fecundități ce a acordat speciilor. Într'altu locu ea adoperă mijlocele cele mai ingenioase și mai variate pentru a transporta dela unu locu la altulu fructele și sémintele vegetale.

Mai nainte însă de a intra în cestiune, fiă-mă permis a face o mică teoriă asupra produțiunii primitive a vegetațiunii:

Pre o bucată de stancă umedă, după cum a fostu la începutu fiă-care porțiune de pământu eșit din sinulu oceanului, se desvoltă mai înteu nisce vegetale forte simple și de o formă scortosă, care se întinde pre suprafața ei. Aceste sunt nisce *fungi microscopici, muschi, licheni etc.*, cări își trag nutrimentul lor din aeru, adecă *acidulu carbonicu și umedela necesară*, absorbind vaporii de apă din atmosferă, neavându rădăcină cu alu căroru ajutoru să și tragă nutrimentul necesaru din pământu, elu însuși fiindu prea tare și lipsitu de acelu nutrimentu.

Aceste organisme, avându o viață scurtă preste puținu se veștesc și putredându formă unu strat de pământ vegetal, unu felu de *humus*, care deși încă supșire pôte să dea nascere la alte vegetale mai superioare, unui erbuș compus din *vegetale graminee*, cări acoperu totă suprafața stăncii, transformată de aci înainte într'unu pământu roditor și producător de plante, cu organe reproductive: *cu flori, fructe și séminte*, cări se succed înălțându-se dela erbării la arbuste, și dela aceste la arbori viguroși și dotati cu o viață perenală.

Ceea ce se vede producându-se în miniatură, aceeași s'a produs și în mare.

Pre suprafața primitivă a globului stancosă, tortuosă, négră și forte accidentală, de abia scăpată de convulsii plutonice, de curându liniștită și încă fumegândă, însă humectată din cauza mării cantități de vaporii de apă cu cări era încărcată atmosfera, împreună cu acidu carbonicu desvoltatu din dese eruptiuni vulcanice — se formă mai înteu o scortă de plante celuloase și forte simple, de cări amintii mai sus. Acestele urmară alte plante din ce în ce mai superioare și capabile de a se reproduce pre sine cu o fecunditate variabilă. După legile progresului, natura și-a desvoltat

și perfecționat opera sa în amândou regnele organice începându dela fințele cele mai inferioare și mergându treptat din desvoltare în desvoltare până la cele mai superioare; în casulu de față începându cu plantele *acotiledone* séu *criptogame* și ajungându până la fanerogamele *dicotiledone*.

Numărulu celu mare de séminte ce-lu produce unele plante este în adevéru surprindătoru. Astfel englesulu Ray a constatat într'o capsulă de Macu 32,000 de séminte, ér Linée pre o tulpină de Tabacu 40,000. Dodari consideră multu mai superioru numărulu fructelor, ce se pot culege de pre unu Ulmu. După densulu acestu arbore produce preste 529,000 de fructe (sumare), conținându fie-care câte o sémintă.

Este invederat că, dacă tôte aceste séminte ar răsări în fie-care primăveră, după câteva generațiuni aceste plante ar acoperi totă suprafața globului. Înse multe cauze împedă această invasiune amenințătoare: omulu, animalele, clima, cultura chiaru pune stavila atarei propagațiuni nefolositoare. Uneori chiaru plantele se distrug unele pre altele ca și animalele. Cei dinteu născuti ai unui sol virginu rămân sufocați de cătră cei cări îi succed. După o pajiște urmă unu tufăș, ér acesta móre la umbra arborilor celor mari ai unei păduri vigurose, pentru că este lipsitu de lumină și

terminarea acestor rele și cari ar fi cele mai bune mijloce, prin cari s'ar pute înainta această stare.

Mii de vieți s'au stins și nenumărate moșii românești au trecut în mâni străine din cauza lățirii bătărilor spirituoase în popor. Această epidemie urioasă a luat dimensiuni însemnate în toate părțile, der nicăiri nu cred să domnească așa de înfricoșată ca în Câmpia. Causa o atribuim curților boeresci, de cari Ddeu nu a lăsat scutite decât foarte puține comune românești din Câmpia. Aceste curți în cea mai mare parte numai intru atâta mai știu preții poporul românesc încă îl folosesc de asemenea dobitoacelor la cultivarea agrilor lor. Ziua și noaptea muncesc țeranul român în brăzdă domnilor și nimic altă răsplătă nu li-se dă, decât „țipăul” cel amar și pânea cea nesănătoasă. Spre a pute consuma un astfel de nutre-ment bietul țeran e silit să recurgă la ajutorul vinarsului ca să-și mai amortească trupul spre a pute înghiți acea pâne de care se feresc chiar și câinii domnilor, și apoi să se întorcă erăși în brăzda neinduraților boeri. Astfel, în lipsa nutre-mentului suficient fiind vinarsul luat ca un mijloc de traiu, poporul s'a datat așa de tare cu el încât astăzi le este ușor domnilor ca în Dumineci și sârbători să-și ducă la lucru în clacă comune întregi românești pentru prețului bagatelă de-o ferie (vadră) ori două de vinars.

În modul acesta s'a iscată patima beției care în multe locuri este așa de înrădăcinată cătu omul și perde orice speranță de a-o mai pute stărpi. Un bun preot din Câmpia însă ni-a arătat în faptă că nici această rană nu e incurabilă.

În părțile noastre adevărat se află o comună românească care mai înainte de asta cu câțiva ani era cufundată în rele și fărădelegi mai ca și Sodoma de odinioară. Nefericitul popor s'a enervat, a sărăcit, s'a demoralizat și a devenit aproape incapabil de fapte bune. Causa acestor rele era beția. În timpul acesta Ddeu le-a trimis lor un preot căruia deși îi zăcea la inimă mai pre sus de toate binele și fericirea poporului său, der când a vădit mulțimea patimilor celor rele de cari era cuprinsă a trebuit să desereze de ală mai pute mântui. De aceea și-a îndreptat atențiunea mai ales asupra „generațiunii celei tinere,” punându-și de gând ca să-și creeze și un popor ales și plăcut înaintea omenilor și a lui Ddeu. Urmându exemplul lui Christos, acest preot păși în mijlocul pruncilor din a căroră societate nu se depărta ziua și noaptea, pe acestia i adăpostea în jurul casei sale și cu ei se folosea mai în toate afacerile sale economice, i-a datat la lucru i-a făcut muncitori, morali și virtuosi. E de însemnat însă, că la casa acestui preot spirituoase n'au fost în usă niciodată, der a fost și este renumită casa lui în privința „măncărilor celor bune,” cu cari își ține lucrătorii, așa cătu poporul de sine a venit la convingerea că „mai bine este să mergă la d. părinte la lucru decât la alții pentru că deși nu capătă vinars der cel puțin trăese bine.”

Timpul a trecut, copilașii au devenit juniași ba în parte și bărbați cu familii, cari în creșterea filor săi de asemenea urmăză exemplul preotului lor. Dintre bătrânii satului unii au murit, alții s'au îndreptat și astăzi în cărciuma evreului nu are trecere vinarsul ci numai butelii de bere, din care evreul neavându destul câștig, ași mână va trebui să ia lumea în cap și să fugă din mijlocul acelu popor, pre care atăt de mult l'a smuls și l'a înșelat.

Să vedem acum care este răsplata acestui preot?

Cu câțva timp mai înainte preotul căduse la pată greu bolnav, în jurul patului său ședea familia cuprinsă de durere er la căpătiiu lăcrămau câțiva poporenii. La început credeam că acestia sunt niscăi consăngeni ori nepoți de-ai preotului, der mai târziu folosindu-mă de ocaziune i-am întrebat și mi-au răspuns că ei „nu sunt în legătură de sânge, der sunt fiii d-lui preot care de multe rele i-a mântuit și pre mulți din ei i-a îmbogățit căci de când Ddeu îl trimise între ei, jucătelă în satul lor n'a intrat der, nici fânul d-lui preot plăia pre câmp nu l'a apucat pentru că poporul recunoscător e gata a lăsa toate ale sale și a sări preotului în ajutor de atâtea ori de câte ori cere lipsa.” Etă der că poporul știe să fiă recunoscător față de adevărații săi părinți sufletești, și precum însu-mi am vădit—nu cred să-și potă cineva purtă economia s'a cu atâtea spor și așa mare ușurință ca acest preot. Un argument viu e acesta că prin o hrană bună și nutritivă se potă scote din popor și patima beției. Probeze ori și cine și se va convinge că pre lângă nesce măncări bune, lucrătorii săi vor fi strădălnici și mulțamiți deși nu vor căpăta vinars, pentru că vinarsul îl folosește poporul mai mult de necaz în lipsa hranei bune. De aceea ar mai fi de dorit, ca fruntașele poporului nostru cari sunt preotesele să-și instrueze baremi pre cele mai alese din poporenele lor la arta bucătăriei pentru că scimă prea bine că o bucătărie bună din material puțin va ști pregăti măncări mai bune decât femeile noastre din popor cu pradă mare și material mult.

Suntem rugați a da loc următoarei plângeri, la care nu putem adauge decât că re-inoimă declararea făcută în privința corespondentului „Brutus” din Blașiu:

Ce e cu Brutus?

Un corespondent al „Gazetei,” sub numele de „Brutus”, a scris în Nr. 129 al acestei foi din a. c. despre esamenele de calificățiune a învățătorilor din Archidieceasa Albei-Iulia-Făgăraș.

Direcțiunea preparandiei din Blașiu află cu cale a susționa pe subscrisul ca autor al acelei corespondențe. On. Redacțiune a „Gazetei,” la cererea mea, ca să se exprime franc și fără rezervă de sunt eu ori nu acel Brutus, binevoi a declara categoric în N-rul 140 al foiei sale, că nefundată e susționa. Dar susționa tot nu încetă; cu datul de 10 Iuliu vedem o corespondență a direcțiunii institutului preparandial din Blașiu, publicată în Nr. 150 al „Gazetei,” unde aceea direcțiune țice, că Brutus ședea aproape de presidiu cu ocaziunea ținerii esamenului, și că acel Brutus, care ședea aproape de presidiu, trebuia bine să știe cum merge și airea, chiar și la preparandiile de stat.

De ore-ce eu ședem la esamenul din cestiune mai aproape de presidiu, de ore-ce eu imi făcu studiile pedagogice la stat, urma că eu sunt acel Brutus. Și această aserțiune fu lătită și cu graiul viu pe la superiorii din Blașiu. Dar această aserțiune e cu totul nefundată; un mare neadeveră a susținut adevărată direcțiunea preparandiei din Blașiu când a țis că eu sunt acel Brutus, autorul corespondenței din N-rul 129 al „Gazetei,” referitor la esamenele de calificățiune a învățătorilor gr. cat. Dreptă aceea rog pe on. direcțiune

a preparandiei din Blașiu să ia notiță, cum că nefundate i au fost susționa și neadeverate insinuarile față de mine.

Ion Pop Reteganulă,
învățător.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. ală „Gaz. Trans.”)

PESTA, 12 August. — După cum spune „Nemzet”, judele curial Szentgyörgyi se va numi în curându secretar de stat în ministeriul de justiță.

PESTA, 12 August. — Ôspeșii franceși au depus înainte de amă o coronă pe statua lui Petöfi. Copée a declamat cu această ocaziune o poesiă compusă cu deplin efect. Manifestarea, la care au asistat la o sută de mii de omeni, a avut un caracter foarte imosant. După ce s'a cântat „Szozat” și „Marseillaise”, mulțimea se împrăști.

ORADEA MARE, 12 August. — Episcopul Lipovinczy a murit.

MARSILIA, 12 August. — Eri au fost 39 morți de coleră.

BERLIN, 12 August. — Kalnoky a sosit aci.

SIMLA, 12 August. — Cu sfârșitul anului se vor înființa în Lahora tabere de instruiță pentru 50 de mii de ostași. Armata englesă din India s'a întărit cu 6000 de omeni. Guvernul chibzuesce organizarea armatei indigenilor.

TELEGRAMA PART. A „GAZ. TRANS.”

Șomeța-mare, 12 August. — Adunarea de eri din Băsesci a Românilor fu imosantă. Patru sute cinci-șeci participanți. Inainte cu speranța în Dumnezeu.

Arândarea regalului de cărciumărită în Năsăud.

Dela Năsăud primim ași în 12 August st. n. următoarea telegramă:

Nr. 643. Publicațiunea de licițiune a regalului de cărciumărită scrisă sub Nr. 333/1885 oprindu-se de cătră ilustritatea Sa Domnul comisar regesc Br. Desideriu Banffy, comitele suprem al comitatului Bistrița-Năsăud, sub nr. 1000 din 9 August 1885 se revocă, licițiunea nu se va ține în 17 l. c. ceea ce se dă de scire pe calea pe care s'a scris.

Din ședința comisiunii administrațiunii fondului scolastic centrală grănițescă și de stipendie.

Năsăud, 11 August 1885.

Președintele:

Mihălaș.

Secretarul:

Ioachim Mureșianu.

Numere singuratică a 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei” se potă cumpăra în tutingeria lui I. Gross.

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

căldură, condițiunile necesare unei vieți vegetative.

Fecunditatea unor ciuperci (fungi) este în adevăr prodigiasă. Frisius a calculat preste 10 milioane de spore la un singur individ din această familie, la specia numită *Reticularia maxima*. Alte specii, tot din această familie, au o progenitură și mai abundentă. Așa, fecunditatea speciei *Lycopodon giganteum* (Bășica porcului gigantică) este atâtea de mare, în cătu seminciorele lui microscopice (sporele) se calculează la miliarde.

Și cu toate că ele sunt invisibile ochiului nearmat, fiă-care din ele potă produce o ciupercă, care în o noapte ajunge la mărimea unei curcubețe (țalfă). Și se potă țice fără exagerațiune că, dacă din întâmplare ar fi sēmănat tot globul pământului cu sporele acestui vegetal și dacă ele ar ră-ări toate odată, ne-am pomeni într-o dimineță cu totă suprafața globului acoperită cu această ciupercă.

Aerul împlinesce cel mai important oficiu în migrațiunea și diseminațiunea vegetalelor. Multe sēmănte ușore sunt înzestrate cu fulgi și cu aripă membrăse, pentru ca să potă fi mai cu înlesnire transportate de suflarea vântului.

Cunoscem cu toți Păpădia (*Taraxacum officinale*),

Barba caprei (*Tragopogon pratensis*), mai multe specii de scăeți. După ce celelalte părți ale flărei se veștejesă și cad, rămâne receptaculul singur încoronat cu o căpătină globulă, așa numitulă *papus*, format din achenie, conținându seminciorele plantei și provădate fiecare cu câte o steluță de fulg, resturile sepalelor. Acești fulgi sunt adevăratele aripă ale acestor fructicele, cari luate de vânt implu aerul în luna lui Mai și începutul lui Iunie, transportate fiind la mari distanțe de locul originii lor, spre a propaga specia la o estensiune cătu se potă mai mare. Multe plante din familia Compuselor prezintă acest fenomen, din astă causă speciile ei sunt răspândite pre totă suprafața globului și constituiesă a țecea parte din întreaga vegetațiune.

Aerul face încă și mai mult. În vetejurile sale desrădăcinează nu numai arbori, ci și plante mai mic, prin cari le răpesc din locul născerii lor și le face să cadă departe sub formă de plăie vegetală. Aci voiu aminti d-lor, un fenomen istoric-biblic foarte important, pre care toți l'am învățat în copilăria noastră și pre care unii din d-v. îl predați astăzi copiilor în școlă, însă sub altă formă, sub formă religioasă, deși el nu aparține religiunii noastre, ci aparține celei mosaice a cărei continuațiune este religiunea noastră, fenomenul pre

care ni-lă descrie Biblia*) sub numele de *mană cerescă*.

Nisce licheni (plante scortose) din munții Asiei, călătorind prin mijlocul nuorilor, absorbă umețelă din aer, adică vapor de apă și cresc în timpul peregrinațiunii lor. Ardicați dela pământ pre când erau numai cătu gămălia unui ac, după viajul lor aerian, când cad departe de stanca lor nativă dobândesc volumul unei alune și se depun asupra deșertului năsi-post în formă de bobe ca cele de smeură sau de mure, transportate aci de furtune. Aceste bobe, cari par a căde din cer formeză câteodată straturi grăse și estinse pre pământ, și oferă un aliment plăcut călătorului ostenit și flământ, care după ce și-a golit traista cu merinde, în mijlocul acelu ocean de năsipă nu are de unde și cu ce se și-o mai umple.

Mana cerescă cu care se nutria Evreii rătăcitori prin pustiă provenia din aceste ploie de licheni comestibili. Specia de care vorbim este examinată, descrișă și botezată de cătră botaniști cu numele de *Lecanora esculenta*.

(Va urmă.)

*) Cartea eșirei (Exodul) cap. XVI. v. 12—36.

PLUGURI SISTEMULU VIDATS

(1-4)

precum și mașinele Vidats dinpreună cu părțile lor constitutive

să afle de aci înainte după modelele originale ale lui Vidats singur numai la subsemnata fabrică, de vreme ce acesta a cumpăratu dela masa concursuală a lui Vidats toate modelele.

Despărțământul mașinelor agricole

al societății pe acții dela turnătoră și fabrica de mașini a lui Schlick.

— Biroulu centralu Budapesta, Waitzner-Boulevard Nr. 57. —

Intinde norocului mâna!

Promesse pentru losuri Boden-Creditu 3% cu câștigurile principale de 50.000, 2000, 1000 fl., câștigul cel mai micu de 100 fl. Tragerea la sorți deja dela 14 Augustu st. n. costă numai 1 fl. 50 cr.

Promesse pentru losuri reg. ung. cu premii, câștigurile principale de 150.000, 15.000, 5.000, 1000, 500, câștigul cel mai micu 144 fl. scutite de dare. Tragerea deja la 17 Augustu st. n. costă numai 3 fl. 50 cr.

Losuri Crucea roșă austriace, tragerea la 1 Septembrie st. n. cu prețulu cursului oficialu alu bursei de Viena.

Promesse pentru losuri Credit-Anstalt, câștigurile principale de 150.000, 30.000, 15.000, 5.000, 2000, 1500, 1000, 400 și 185 câștiguri à 200 fl. în număraru. Tragerea la 1 Septembrie st. n., costă numai 5 fl.

Losuri ale esposițiunei dela Budapesta cu câștiguri de 100.000, 10.000, 5000, 4000, 3000, 2500, 2000, 1500, 1000, 600, 500, 400, 300, 200, 100 etc., în totalu 4000 câștiguri. Tragerea la 31 Octombrie st. n. costă numai 1 fl. și cumpărătorulu de 10 bucăți primesce unu losu gratisu.

Mă recomandă mai departe pentru cumpărarea și vânzarea cea mai culantă a tuturor monetelor de aur și argintu interne și externe, losuri, hărți de stat, și lombardeză aceste cu dobânda cea mai efină, îngrijescă incasso de asignațiuni pentru toate piețele Europei, de cupone și câștiguri, primescă comisiune pentru bursele de Viena, Budapesta și București. Comandele din afară se voru eșecută cu rambursă cu cea mai mare promptitudine.

Cu distincă stimă

Zarafia lui Iacobu Adler,

Piață, Terguiu floriloru.

(1-2)

Nr. 133 es 1885.

(3-3)

S. sc. D.

Concursu.

Devenindă vacantă stațiunea învățătorească dela școla gr. cat. românescă din Borgo-Tiha pentru ocuparea acesteia, se eșcrie concursu:

Emolumentele împreunate cu acestu postu sunt:

1. Salaru anualu de 220 fl. v. a.

2. Șese orgii de lemne de focu, ce le prestăză comuna exclusivă pentru folosulu învățatorulu.

3. Cortelu liberu și folosința unei grădinu în mărime de 1400⁰.

Doritorii de a ocupă acestu postu, au a-și înaintă suplicele instruite cu carte de botezu, cu testimoniu de cualificațiune, de eventualulu serviciu de până acuma și de moralitate, precum și atestatulu de cualificațiune din limba maghiară, până inclusive 29 Augustu st. n. 1885 la adresa presidiulu senatulu școlasticu gr. cat. din Borgo-Tiha.

Alegerea se va eșectuă la 30 Augustu a. c.

Dela Senatul școlasticu districtualu greco-catolicu.

Năsăudu, la 4 Augustu 1885.

Președintele

Gregoriu Moisilă,
vicariu foran.

Preferintele

Dr. C. Moisilă,

Mersulu trenurilor

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a călei ferate orientale de stat reg. ung.

Predeal-Budapesta					Budapesta-Predeal					Teiuș-Arad-Budapesta				Budapesta-Arad-Teiuș.			
	Trenu de ersone	Trenu accelerat	Trenu omnibus	Trenu omnibus		Trenu omnibus	Trenu accelerat	Trenu omnibus	Trenu de persone	Trenu omnibus	Trenu de persone	Trenu de persone	Trenu de persone	Trenu accelerat	Trenu omnibus	Trenu omnibus	
Bucuresci	—	5:00	7:45	—	Viena	—	7:15	—	—	Teiuș	11:09	—	3:56	Viena	11:00	7:15	—
Predeal	—	9:45	12:50	—	Budapesta	6:47	1:45	3:15	6:20	Alba-Iulia	11:46	—	4:27	Budapesta	8:05	1:45	8:10
Timișu	—	10:11	1:40	—	Szolnok	10:37	3:47	7:27	9:11	Vintulu de josu	12:20	—	4:53	Szolnok	11:02	3:44	11:40
Brașov	—	10:44	2:27	—	P. Ladány	1:44	5:21	8:27	11:26	Șibotu	12:52	—	5:19	Arad	11:12	4:02	12:00
Feldiara	6:22	10:51	2:55	—	Oradea mare	5:33	6:41	—	1:28	Orăștia	1:19	—	5:41	Glogovațu	3:37	7:53	5:25
Apatia	7:01	11:18	3:38	—	Várad-Velenceze	—	—	9:45	2:00	Simeria (Piski)	1:48	—	6:08	Gygorok	4:13	—	6:19
Agostonfalva	7:33	11:36	4:17	—	Fugyi-Vásárhely	—	—	9:59	2:11	Deva	2:35	—	6:38	Paulișu	4:38	—	6:47
Homorodu	8:01	11:51	4:47	—	Mező-Telegd	—	7:14	10:28	2:31	Branicica	3:04	—	7:01	Radna-Lipova	4:51	—	7:00
Hașfaleu	8:45	12:23	5:42	—	Rév	—	7:42	11:36	3:18	Ilia	3:36	—	7:29	Conopu	5:10	—	7:23
Sighișora	10:10	1:19	7:37	—	Bratea	—	—	12:10	3:41	Gurasada	3:50	—	7:41	Bărzova	5:38	—	7:51
Elisabetopole	10:29	1:30	8:01	—	Bucia	—	—	12:45	4:01	Zam	4:25	—	7:12	Soborșin	5:57	—	8:10
Mediașu	10:39	1:37	8:21	—	Ciucia	—	8:31	1:31	4:26	Soborșin	5:09	—	8:49	Zam	6:42	—	8:58
Copsa mică	11:19	2:05	9:05	—	Huedin	—	9:01	2:56	5:08	Bărzova	5:56	—	9:29	Gurasada	7:14	—	9:28
Micăsasa	11:54	2:25	9:45	—	Stana	—	—	3:29	5:27	Conopu	6:18	—	9:49	Ilia	7:43	—	9:56
Blașu	12:12	2:36	10:02	—	Aghiriș	—	—	4:01	5:50	Radna-Lipova	6:57	6:14	10:23	Ilia	8:01	—	10:17
Crăciunelă	12:56	—	6:20	—	Ghirbău	—	—	4:18	6:02	Paulișu	7:12	6:30	10:37	Branicica	8:21	—	10:38
Teiuș	1:30	3:13	6:59	—	Nedeșdu	—	—	4:33	6:24	Gygorok	7:27	6:47	10:52	Deva	8:47	—	11:05
Aiudă	1:45	—	7:15	—	Clășiu	—	10:01	5:05	6:43	Glogovațu	7:56	7:17	11:18	Simeria (Piski)	9:05	—	11:23
Vintulu de susu	2:11	3:40	7:43	—	Apahida	12:03	—	—	7:03	Arad	8:10	7:32	11:32	Orăștia	10:10	—	12:24
Uiora	2:55	4:01	8:29	—	Ghiriș	12:31	—	—	7:26	Szolnok	2:39	12:00	4:53	Șibotu	10:43	—	12:55
Cucerdea	3:17	—	8:55	—	Cucerdea	3:12	11:43	—	9:31	Budapesta	3:16	12:14	5:10	Vintulu de josu	11:04	—	1:22
Ghiriș	3:24	—	9:04	—	Uiora	3:32	11:45	—	9:43	Viena	7:10	2:10	8:16	Alba-Iulia	11:19	—	1:40
Apahida	3:31	4:24	9:12	—	Vintulu de susu	3:41	—	—	9:51	Teiuș	—	8:00	6:05	Teiuș	12:03	—	2:24
Clășiu	4:09	4:49	10:23	—	Aiudă	3:50	—	—	9:58	Arad-Timișora				Simeria (Piski) Petroșeni			
Nedeșdu	4:09	4:49	10:23	—	Teiuș	4:50	12:22	—	10:44								
Ghirbău	5:36	—	12:32	—	Crăciunelă	5:41	—	—	11:28								
Aghiriș	5:56	5:58	12:59	—	Micăsasa	6:02	12:57	—	11:44								
Stana	6:29	—	—	8:31	Copsa mică	6:40	—	—	12:18								
Huedin	6:45	—	—	8:59	Mediașu	7:00	1:27	—	12:36								
Ciucia	7:00	—	—	9:34	Elisabetopole	—	1:45	—	1:22								
Bucia	7:26	—	—	10:16	Sighișora	—	2:06	—	1:56								
Bratea	7:48	7:14	—	11:04	Hașfaleu	—	2:31	—	2:34								
Rév	8:28	7:43	—	12:17	Homorod	—	2:50	—	3:02								
Mező-Telegd	8:47	—	—	12:47	Agostonfalva	—	3:48	—	4:41								
Fugyi-Vásárhely	9:06	—	—	1:21	Apatia	—	4:19	—	5:30								
Várad-Velinte	9:26	8:22	—	2:05	Feldiara	—	4:34	—	6:03								
Oradea-mare	10:01	8:48	—	3:08	Brașov	—	4:53	—	6:35								
P. Ladány	10:20	—	—	3:39	Timișu	—	5:20	—	7:14								
Szolnok	10:30	—	—	3:55	Predeal	—	5:3	—	—								
Buda-pesta	10:37	9:13	—	4:03	Bucuresci	—	6:07	—	—								
Viena	10:51	9:18	10:37	—			6:32	—	—								
	12:37	10:31	12:59	—			7:30	—	—								
	2:58	12:07	4:45	8:22			11:35	—	—								
	6:03	2:10	10:05	10:30													
	6:35	2:45	10:50	—													
	3:00	8:00	6:05	—													

Nota: Orele de noapte sunt cele dintre liniile grose.

Tipografia ALEXI, Brașov.